



ת"פ 46676/08/21 - מדינת ישראל נגד אבישי זונברג

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 46676-08-21 מדינת ישראל נ' זונברג
תיק חיצוני: 69257/2018

כבוד השופטת כרמית פאר גינת	בפני
מדינת ישראל	מאשימה
	נגד
אבישי זונברג	נאשמים

החלטה

1. לפניי בקשה הכוללת טענות מקדמיות לביטול כתב האישום הנדון בהתאם לסעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי, תשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ").

2. נגד הנאשם הוגש כתב אישום, המייחס לו עבירה של הפרת צו בית משפט, שנועד להגן על אדם, לפי סעיף 287(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). על פי המתואר בכתב האישום, הנאשם והמתלוננת נשואים כדמו"י מאז שנת 1997 ולהם 3 ילדים משותפים. עובר לשנת 2011 ביקשה המתלוננת לשים קץ לנישואיה והגישה תביעת גירושין כנגד הנאשם בבית הדין בבולטימור וניתן כנגדו כתב סירוב.

ביום 28.3.11 הגישה המתלוננת תביעת גירושין בבית הדין הרבני בישראל ותיארה מסכת התעללות פיזית ונפשית שחוותה במהלך השנים. חרף פסק דין של בית הדין הרבני האזורי ופסק דין של ערכאת הערעור, הנאשם סירב ליתן גט למתלוננת ובעקבות כך נעצר ביום 29.7.12 ונכלא לתקופה של כ-7 שנים. ביום 12.6.17 ניתן "פסק דין לכפיית גט" על-ידי בית הדין הרבני האזורי בחיפה, אולם הנאשם המשיך בסירובו לציית להחלטות בתי הדין השונות והפר באופן מתמשך הוראה שניתנה על-ידי בית המשפט לשם הגנה על חייה, גופה או שלומה של המתלוננת.

3. הנאשם טרם מסר את תשובתו לכתב האישום.

4. בהחלטתי מיום 30.1.23 נדחתה בקשתו המקדמית של ב"כ הנאשם להוצאת צו להמצאת מסמכים בהתאם לסעיף 108 לחסד"פ. במהלך הדיון ביקש ב"כ הנאשם שהות על מנת להגיש בכתב טענות מקדמיות נוספות. בהחלטתי בתום הדיון איפשרתי זאת לב"כ הנאשם וקבעתי כי לאחר בירור טענותיו המקדמיות, יתבקש הנאשם להשיב לכתב האישום, ככל שיהיה צורך בכך.



5. בבקשתו מיום 8.2.23 העלה ב"כ הנאשם מספר טענות מקדמיות לביטול כתב האישום, כדלקמן:

(א) לדבריו, חקירת התיק החלה בשנת 2018 ואילו כתב האישום בתיק הוגש ביום 19.8.21, כך שחלפו למעלה מ-18 חודשים טרם החלטת התביעה באשר להגשת כתב אישום, ולכן היה מקום להגיש כתב אישום בהסכמת ובאישור היועמ"ש, אך הדבר לא נעשה, ועל כן דינו להתבטל.

(ב) ב"כ הנאשם טען בהתאם לסעיף 149(א) לחסד"פ כי כתב האישום הוגש בחוסר סמכות מקומית, שכן מקום מגוריו של הנאשם הינו במושב ארבל ולכן היה מקום להגיש את כתב האישום הנדון בבית משפט השלום במחוז צפון. כמו כן, בית הדין אשר הורה על החלטת חיוב הגט ביום 9.5.11, ולכאורה ביום זה החל הנאשם לבצע עבירה של הפרת הוראה חוקית, הוא בית הדין הרבני האזורי בירושלים, ועל כן היה מקום להגיש את כתב האישום הנדון בבית משפט השלום בירושלים.

(ג) בהתאם לסעיף 5 לחסד"פ, אין דנים פעמיים בשל מעשה אחד. הנאשם בעניינו נכלא בדין סרבנותו ליתן גט למתלוננת החל מיום 29.7.12 ועד ליום 3.2.19, כך שלשיטתו הנאשם ריצה מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, ועל כן העמדתו לדין פלילי בעניין זה עולה כדי סיכון כפול.

(ד) עיון בחומר החקירה מעלה, לשיטתו, כי לא הודע לנאשם על זכותו לשימוע טרם הגשת כתב אישום נגדו, ולכן ראוי לבטל את כתב האישום נגדו מסיבה זו (בדין מיום 19.2.23 חזר בו ב"כ הנאשם מטענה זו).

(ה) לטענתו, גם אם היה מקום להאשים את הנאשם בגין הוראת החיקוק האמורה, הרי שהיה מקום להאשימו ברישא של סעיף 287(א) לחוק העונשין ולא בסעיף (ב), שכן המדובר בהחלטת חיוב גט שניתנה על ידי בית דין רבני ולא על ידי בית המשפט ולכן מעשיו אינם עולים כדין הפרת הוראה חוקית של בית המשפט, כלשונו של סעיף (ב).

6. המאשימה מתנגדת לבקשה. בתגובתו מיום 19.2.23 הגיב ב"כ המאשימה לכל אחת מטענות ב"כ הנאשם, כדלקמן:

(א) באשר למשך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום, מדובר, לשיטתו, בפרשנות שגויה של המבקש, שכן סעיף 18 להנחיית פרקליט המדינה מס' 2.24, שעניינה מדיניות העמדה לדין וענישה בגין אי קיום צו שיפוטי של בית הדין הרבני למתן או קבלת גט (להלן: "ההנחיה"), מעניק לתביעה שיקול דעת רחב, במסגרתו יכולה המדינה אף לשוב, לשקול עמדתה ולהעמיד לדין את המפר בגין אותה הפרה פעמים נוספות, אף לאחר כתב האישום, בשים לב להיותה של העבירה "עבירה נמשכת".

(ב) באשר לטענת חוסר סמכות מקומית, הוא ציין כי יש להעלותה בהזדמנות הראשונה, ובשל השיהוי המשמעותי בהעלאת טענה זו, יש לדחותה על הסף. עוד הוא ציין כי הטענה עלתה כעת לראשונה בחלוף כמעט שנתיים מהגשת כתב האישום, למרות שהתקיימו מאז 9 דיונים והוגשו בקשות שונות על ידי המבקש. למעלה מן הצורך, הוא ציין כי דנים נאשם, בין היתר, בבית המשפט שבאזור שיפוטו נעברה



העבירה, וההוראה החוקית שהופרה בענייננו ניתנה על ידי בית הדין הרבני האזורי בחיפה.

(ג) באשר לטענת סיכון כפול, הוא ציין כי מעצרו של הנאשם לתקופה ממושכת אינו עונש אלא סנקציה בעלת אופי אכיפתי-אזרחי בגין אי קיום וכיבוד ההחלטות שניתנו על ידי בתי הדין הרבניים השונים. על כן, מדובר בסנקציות שונות ונפרדות, שלכל אחת מהן תכליות אחרות, ולכן הסנקציה שהושתה על המבקש בדמות מעצר אזרחי שריצה אינה יכולה להוות חסם מפני העמדתו לדין פלילי.

(ד) באשר לטענת העדר קיום שימוע, ב"כ המאשימה צירף מסמכים מטעם דואר ישראל, לפיהם מסמך אודות זכותו של החשוד לשימוע נשלח לכתובתו של המבקש והוא קיבל את המכתב כ-3 חודשים עובר להגשת כתב האישום.

(ה) בנוגע לסעיף החוק שיוחס לנאשם, הוא ציין כי מדובר בהחלטה אשר נמצאת בליבת שיקול הדעת של רשויות התביעה, המעוגנת בסעיף 62 לחסד"פ, וכן הפנה בעניין זה להנחיה לעיל, אשר מתווה את שיקול הדעת התביעתי בעבירה הנדונה. עוד הוא הדגיש כי פתיחת החקירה והגשת כתב האישום בתיק זה נעשו בתיאום עם המשנה לפרקליט המדינה לעניינים פליליים ולאחר אישור של סגן היועמ"ש של בתי הדין הרבניים, עו"ד רפי רכס.

7. בדיון בפניי מיום 14.3.23 ציין ב"כ הנאשם כי הוא חוזר בו מהטענה לעניין השימוע, אך חוזר על טענותיו בנוגע לשאר הטענות המקדמיות, תוך הדגשה על טענתו באשר לחוסר סמכות מקומית בתיק זה. לדבריו, הגיש את הבקשה לקבלת נתוני העמדה לדין טרם הגשת כלל טענותיו המקדמיות כדי לא לעסוק בטענות מקדמיות מספר דיונים וכדי לא לגרום לפגיעה בסדרי הדין. לגופו של עניין, הוא טען כי העבירה הנדונה לא התבצעה במחוז זה אלא מחוץ לישראל, וכן הנאשם התגורר ביישוב ארבל בצפון, שלא שייך למחוז חיפה. בנוסף, לטענתו, הצו שמורה לנאשם ליתן גט הוצא נגדו בשנת 2012 על-ידי בית הדין הרבני בירושלים, כך שהסמכות המקומית נתונה לבית המשפט בירושלים.

8. ב"כ המאשימה הדגיש כי טענת חוסר סמכות מקומית היא טענה מקדמית, ולדבריו ב"כ הנאשם פעל תחילה במתווה של קבלת נתונים סטטיסטיים, וכשמתווה זה לא צלח, הוא מנסה לערוך מקצה שיפורים ומעלה טענה מאוחרת באופן קיצוני באשר לסמכותו המקומית של בית המשפט לדון בתיק. לגופו של עניין, הוא ציין כי המדובר בעבירה נמשכת, שכן הנאשם טרם נתן גט למתלוננת, ואילו על-פי סעיף 6 לכתב האישום צוין במפורש כי ההחלטה שניתנה על-ידי בית הדין הרבני בחיפה היא זו שהנאשם הפר, ועל כן יש, לשיטתו, לדחות את הבקשה. למעלה מן הצורך, ב"כ המאשימה הפנה לבש"פ 4174/09 **אבוטבול נ' מדינת ישראל** (26.5.2009), שם דובר על קניית הסמכות המקומית מתוקף ההוראה החוקית, למרות שהעבירות שם בוצעו במקום אחר, מכיוון שלפי החלטת בית המשפט העליון, לבית המשפט בנצרת, שנתן את ההוראה החוקית, הסמכות לדון בכל התיקים, לרבות אותם תיקים שהעבירה בעניינם בוצעה במחוזות אחרים.

9. לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובת המשיבה ושמעתי את טענות הצדדים בדיון שבפניי, מצאתי כי דין הבקשה הכוללת טענות מקדמיות לביטול כתב האישום, בהתאם לסעיף 149 לחסד"פ - להידחות, על כל חלקיה.



10. באשר לטענה בדבר חוסר סמכות מקומית, יש לציין כי לפי סעיפים 149-151 לחסד"פ, המדובר בטענה מקדמית, שעל הנאשם להעלות אותה לאחר תחילת המשפט, ואם לא עשה כן, הוא יכול לטעון אותה בשלב אחר של המשפט אלא ברשות בית המשפט.

11. לשם השוואה, ראו אף התייחסות הספרות והפסיקה למועד העלאת טענת חוסר סמכות מקומית במשפט האזרחי: **"נתבע, המבקש להעלות טענה זו לדיון, חייב לטעון אותה בהזדמנות הראשונה. נתבע אשר לא טען בכתב הגנתו, או בהתייצבותו הראשונה (כאשר אין צורך בכתב הגנה), כי אין לבית המשפט סמכות מקומית, יראו אותו כמסכים למקום השיפוט"** [א' גורן, "סוגיות בסדר דין אזרחי" (מהדורה שביעית, תשס"ג-2003)].

12. במקרה הנדון, טענה זו בדבר חוסר סמכות מקומית לא נטענה בהזדמנות הראשונה. שכן, כתב האישום בתיק זה הוגש ביום 19.8.21 ומאז, תקופה של כשנה וחצי עד היום, התקיימו מספר דיונים בפני כב' השופטת קנטור ובפניי, שבהם הנאשם ובא-כוחו לא העלו טענה זו. יתרה מכך, ב"כ הנאשם הגיש ביום 12.12.22 בקשה למתן צו להמצאת נתוני העמדה לדיון וביום 30.1.23 ניתנה החלטתי בעניינה, ואילו ב"כ הנאשם לא העלה טענה זו בדבר חוסר סמכות מקומית במועד הגשת הבקשה או במהלך הדיונים הקשורים בה.

13. מלבד זאת, יש לבחון את הסוגיה לגופו של עניין. לפי סעיף 6(א) לחסד"פ, **"דנים נאשם בבית המשפט אשר באזור שיפוטו נעברה העבירה, כולה או מקצתה, או נמצא מקום מגוריו של הנאשם"**.

14. במקרה שלפנינו, המדובר בעבירה נמשכת, שאכן אומנם החלה מחוץ ישראל, אך הנאשם המשיך בסירובו ליתן גט למתלוננת גם לאחר שהגיעו לישראל ולמעשה עד היום. ההוראה החוקית, שאותה הפר הנאשם ובגינה הוגש כתב האישום בתיק זה, ניתנה על-ידי בית הדין הרבני האזורי בחיפה ביום 12.6.17, ועל כן הגשת כתב האישום בבית המשפט בחיפה מקיימת את החלופה **"אשר באזור שיפוטו נעברה העבירה, כולה או מקצתה"**, המעוגנת בסעיף 6(א) לעיל.

15. עיינתי אף בפסיקה שאליה הפנה ב"כ המאשימה בבש"פ 4174/09 **אבוטבול נ' מדינת ישראל** (26.5.2009), שם בית המשפט העליון דחה את הטענה בדבר חוסר סמכות מקומית, תוך שלשיטתו לבית משפט השלום בנצרת קנויה הסמכות המקומית לדון בכתב האישום מתוקף ההוראה החוקית והתנאים המגבילים שהטיל על העורר, וזאת למרות שהעבירות בחלק מהתיקים המצורפים שם בוצעו במחוזות אחרים. במקרה שלפנינו, אף מדובר בעבירה נמשכת אחת, ולא במספר עבירות שבוצעו במקומות שונים.

16. לאור האמור, אני דוחה את הטענה בדבר חוסר סמכות מקומית הן מפאת השיהוי שבה הועלתה ובייחוד לאור הטעם לגופו של עניין.

17. באשר לטענת ב"כ הנאשם כי חלפו למעלה מ-18 חודשים טרם החלטת התביעה באשר להגשת כתב אישום, ולכן היה מקום להגיש כתב אישום בהסכמת ובאישור היועמ"ש, אך הדבר לא נעשה, הרי שמקובלת עליי טענת



המאשימה בעניין זה, כפי שצוינה בתגובתה בכתב, כי סעיף 18 להנחיה מעניק לתביעה שיקול דעת רחב, במסגרתו יכולה המדינה אף לשוב, לשיקול עמדתה ולהעמיד לדין את המפר בגין אותה הפרה פעמים נוספות, אף לאחר כתב האישום, בשים לב להיותה של העבירה "עבירה נמשכת". ב"כ הנאשם לא הגיב לתגובה זו של ב"כ המאשימה ואף לא ביקש להוסיף ולטעון בעניין זה בע"פ במסגרת הדיון שבפניי. לאור כל האמור, אני דוחה טענה זו.

18. באשר לטענת ב"כ הנאשם כי אין דנים פעמיים בשל מעשה אחד, בהתאם לסעיף 5 לחסד"פ, שכן הנאשם בעניינו נכלא בדין סרבנותו ליתן גט למתלוננת החל מיום 29.7.12 ועד ליום 3.2.19, כך שלשיטתו הנאשם כבר ריצה מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, ב"כ המאשימה טען כי מעצרו של הנאשם לתקופה ממושכת אינו עונש אלא סנקציה בעלת אופי אכיפתי-אזרחי בגין אי קיום וכיבוד ההחלטות שניתנו על ידי בתי הדין הרבניים השונים. מקובלת עליי טענה זו, שאף נתמכה בדוגמאות ובפסיקה קודמת. אכן, הסנקציה שהושתה על הנאשם בעניינו בדמות מעצר אזרחי, הגם שכבר ריצה תקופת מעצר זו, אינה מהווה חסם מפני העמדתו לדין פלילי ומפני חשיפתו של הנאשם לאפשרות של עונש מאסר, אם יורשע בדין, ומשכך אני דוחה טענה זו.

19. באשר לטענת ב"כ הנאשם כי היה מקום להאשים את הנאשם ברישא של סעיף 287(א) לחוק העונשין ולא בסעיף (ב), שכן המדובר בהחלטת חיוב גט שניתנה על ידי בית דין רבני ולא על ידי בית המשפט ולכן מעשיו אינם עולים כדין הפרת הוראה חוקית של בית המשפט, כלשונו של סעיף (ב), הרי שאכן מדובר בהחלטה אשר נתונה לשיקול הדעת של רשויות התביעה, כפי שמעוגנת בסעיף 62 לחסד"פ, ושיקול הדעת התביעתי באשר לעבירה זו אף מותווה בהנחיה הנדונה. בנוסף לכך, ב"כ המאשימה הבהיר בתגובתו כי פתיחת החקירה והגשת כתב האישום בתיק זה נעשו בתיאום עם המשנה לפרקליט המדינה לעניינים פליליים ולאחר אישור של סגן היועמ"ש של בתי הדין הרבניים, כך שאין המדובר בהחלטה שרירותית, אלא בהחלטה מבוססת ושקולה. לאור האמור, גם דינה של טענה זו - להידחות.

20. באשר לטענתו האחרונה של ב"כ הנאשם בדבר העדר שימוע, הרי שבדיון ביום 19.2.23 חזר בו ב"כ הנאשם מטענה זו, לאחר שקיבל את הסברו, המגובה באסמכתאות, של ב"כ המאשימה בעניין זה.

21. לאור כל האמור, אני מורה על דחיית הבקשה הנדונה, הכוללת טענות מקדמיות לביטול כתב האישום, בהתאם לסעיף 149 לחסד"פ, על כל חלקיה.

22. נקבע לתזכורת במעמד הצדדים ולתשובת הנאשם לכתב האישום ליום 9.5.23 בשעה 11:30.

המזכירות תודיע לצדדים.

ניתנה היום, י"ב אייר תשפ"ג, 03 מאי 2023, בהעדר הצדדים.

